

Дидактика: теорія і практика. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.
«Фундаменталізація змісту освіти як соціально- педагогічна проблема» : зб.
наук, праць / [вступ, ст., ред. Г. О. Васьківської; упоряд. С.В.Косянчука]. – К.:
Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 264 с. – С. 159-161.

Використання мультимедійних технологій для інтенсифікації процесу навчання у вищому навчальному закладі

Майя СИНИЦЯ,

асистент кафедри педагогіки

Житомирського державного університету імені Івана Франка

Під дією закону експоненціального зростання обсягу знань виникає проблема підвищення інтенсифікації навчальної діяльності на всіх рівнях освіти. Її можна розв'язати шляхом: удосконалення змісту і технологій освіти; розробки й упровадження комплексу прогресивних освітніх технологій і методів навчання; створення навчально-методичного мультимедійного забезпечення навчальних дисциплін.

Отже, сучасна освіта вступила в складний і тривалий процес інформатизації. Одним з пріоритетних напрямів процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти – процес забезпечення сфери освіти методологією й практикою розробки та оптимального використання сучасних або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання, виховання. Серед переваг сучасних інформаційних технологій перед традиційним навчанням називають: можливість поєднання логічного образного способів освоєння інформації; активізацію освітнього процесу за рахунок посилення наочності; інтерактивну взаємодію, спілкування в інформаційно-освітньому просторі; глибоку психологічну основу.

У нейрофізіології доведена функціональна асиметрія півкуль головного мозку. За теорією подвійного кодування, права півкуля відповідає за розпізнавання образів, орієнтацію в просторі і деякі емоційні стани, ліва –

спеціалізується в оперуванні словами і розумовими знаками. Експериментально підтверджено, що «правопівкульним» людям властиве досить повільне узагальнення і абстрагування, максимально акуратне введення знаків. «Лівопівкульні» швидше роблять логічні висновки, краще абстрагують і узагальнюють. Доведено, що передчасне домінування однієї з півкуль шкідливе для розвитку людини, натомість традиційна система навчання стимулює саме активність лівої півкулі, що гальмує творчі пізнавальні здібності дітей. З цієї точки зору, інформаційні та мультимедійні технології дають можливість і «зобов'язані» використовувати домінанту півкуль і забезпечувати процес навчання з найбільшою ефективністю. Інформаційні технології дають змогу активізувати діяльність правої півкулі, включаючи її в роботу дещо раніше лівої. Внаслідок цього частина зв'язків починає функціонувати на неусвідомленому, інтуїтивному рівні.

Мультимедійні технології (МТ) є найбільш перспективним видом електронного ресурсу, оскільки, крім текстової (символьної) інформації, можуть містити візуальну й аудіоінформацію.

Розглянемо застосування МТ під час викладення навчального матеріалу на лекційних заняттях.

Уже склалася і продовжує розвиватися методична концепція розробки мультимедійних лекцій, а їх режисерське рішення базується на таких чотирьох принципових положеннях.

1. Орієнтація на візуальне – більш ефективне – сприйняття матеріалу. При побудові сценарію лекції інформаційні об'єкти трансформуються у візуальну форму представлення. При цьому реалізується підхід до подачі матеріалу: «те, що студент повинен засвоїти, він повинен побачити».

2. Інформаційна насиченість. Основу лекції складає ілюстративний мультимедійний матеріал. Відповідно до матеріалу навчальних дисциплін, текст лекції розглядається як коментар до її ілюстративного супроводу. Все, що студент повинен записати у конспект, виноситься на слайди: визначення,

формули, схеми, структури, принципи і т.п. У середньому протягом однієї академічної години лекції демонструється 10–20 слайдів.

3. Динамічність композиції слайдів. Компонування слайдів виконується з орієнтацією на процес демонстрації. Кожен слайд вибудовується на екрані поступово, обростаючи деталями у міру викладення матеріалу. Темпом показу управляє лектор, орієнтуючись на сприйняття матеріалу аудиторією.

4. Скупність графічних засобів. Найбільша концентрація уваги студентів досягається при використанні обмеженого набору графічних елементів і ефектів анімації – щоб уникнути відчуття миготіння слайдів на екрані. Всі слайди однієї лекції мають однаковий фон і спільну кольорову гаму з певним підбором елементів зображення. Переходи слайдів витримані в одному стилі з мінімальним числом прийомів. Стандартні заготовки слайдів не використовуються. Звуковий супровід наявний тільки під час демонстрації звукових ефектів (Щипін Ю.К., 2003).

Використання у навчальному процесі мультимедійних лекцій сприяє тому, що заняття стають привабливими і по-справжньому сучасними, дозволяють забезпечити міцне закріплення теоретичних і практичних знань.